

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๔/๒๕๔๘

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในคดีหมายเลขคำที่ ๑๔๘๒/๒๕๔๖ ซึ่งเป็นผู้ร้องที่ ๑ และผู้ร้องที่ ๒ ตามลำดับ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

ข้อเท็จจริง สรุปว่า นายพิเชษฐ ไรวา ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นฟ้องผู้ร้องทั้งสองต่อศาลปกครองกลาง ตามคดีหมายเลขคำที่ ๑๔๘๒/๒๕๔๖ โดยฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีประกอบอาชีพเปิดร้านเช่าเล่นวีดีโอเกม ได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อผู้ร้องที่ ๑ เพื่อขอให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและดำเนินคดีกับร้อยตำรวจเอก พัลลภ แก้วต่าย กับพวก ซึ่งได้จับกุมผู้ฟ้องคดี ในข้อหาประกอบกิจการให้เช่าเล่นวีดีโอเกมโดยไม่ได้ รับอนุญาตเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย แต่ผู้ร้องได้พิจารณาและมีมติให้ข้อกล่าวหาตกไป ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือขอตรวจและคัดสำเนาเอกสารในสำนวนการไต่สวนต่อผู้ร้องที่ ๑ แต่ผู้ร้องที่ ๑ ไม่ยินยอม ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ได้มีมติให้ผู้ร้องทั้งสอง เปิดเผยสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ร้องทั้งสองก็ปฏิเสธ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีดังกล่าวเพื่อขอให้ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้ผู้ร้องทั้งสองปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ โดยให้ผู้ฟ้องคดีตรวจและคัดสำเนาการไต่สวนของ ผู้ร้องที่ ๑

ผู้ร้องทั้งสองให้การแก้คดีว่า ผู้ร้องทั้งสองไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ใน บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ เป็นบทบัญญัติ

ที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่าที่มาตรา ๒๓๖ แห่งรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ซึ่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติคำว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าจะต้องเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลเท่านั้น แต่มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ๗ มีความหมายรวมถึงหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือในการกำกับดูแลของรัฐบาลด้วย ทั้งคำสั่งของผู้ร้องไม่ใช่คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากมาตราดังกล่าวมิให้ใช้บังคับแก่องค์กรที่ใช้อำนาจ ตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับไม่ได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลส่งคำโต้แย้งดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ซึ่งศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่คดีและยังไม่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จึงให้การพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย ทั้งแจ้งผู้ร้องเพื่อชี้แจง

ผู้ร้องชี้แจง สรุปได้ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ก่อตั้งและมีอำนาจตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่องค์กรที่อยู่ภายใต้บังคับของหน่วยงานใด ส่วนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น ตราบขึ้นก่อนที่รัฐธรรมนูญจะใช้บังคับ โดยหลักการและเจตนารมณ์จึงควรใช้บังคับได้เฉพาะกับหน่วยงานตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายก็เป็นองค์กรของฝ่ายบริหาร จึงไม่อาจใช้บังคับต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้ และขัดกับหลักกฎหมายทั่วไปกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งกันเอง ให้ถือตามกฎหมายฉบับที่ออกมาภายหลัง หรือกรณีพระราชบัญญัติทั่วไปขัดกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะต้องถือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กรณีข้อมูลข่าวสารของผู้ร้อง นั้น ถือเป็นกฎหมายเฉพาะที่ไม่อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ๗ ผู้ร้องจึงไม่ต้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ๗

พิจารณาคำร้องและคำชี้แจงแล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประเด็นปัญหาตามคำร้องซึ่งผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยพิจารณาวินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ตามคำวินิจฉัยที่ ๑ - ๒๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๗

ดังนั้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖

นายศักดิ์ เตชะชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ